

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Michala Bobka, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **ČEVS a. s.**, se sídlem Pisárecká 269/6, Brno, zast. Mgr. Vítém Kubalcem, advokátem se sídlem Hlinky 57/142, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Kounicova 67, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2022, sp. zn. 5400/OD/MMB/363714/22-Ro-/32/, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 3. 2024, č. j. 29 A 93/2022 - 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a předchozí řízení

[1] V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil usnesení Úřadu městské části Brno – Starý Lískovec („stavební úřad“ nebo „speciální stavební úřad“) ze dne 3. 6. 2022, č. j. MCBSLI/02742/22/SÚ/Vaš, („prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zastavil řízení o žádosti žalobkyně ze dne 9. 5. 2022 o dodatečné povolení stavby „*zpevněné plochy parkoviště Brno, Starý Lískovec, U Leskavy*“ na pozemcích p. č. 1749/6 a 1749/414 v katastrálním území Starý Lískovec („stavba

parkoviště“). Stavební úřad žádost považoval za zjevně právně nepřipustnou, protože zahájení řízení bránilo dřívější pravomocné rozhodnutí o odstranění stavby.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) shora označeným rozsudkem zamítl. Předně odkázal na rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2020, č. j. 9 As 207/2020 - 32, podle něhož v řízení o dodatečném povolení stavby lze vydat nové rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, které posléze může za podmínek § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu sloužit jako důvod pro obnovu řízení o odstranění stavby. Existence pravomocného rozhodnutí o odstranění stavby tudíž nebrání podání žádosti o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, jímž by případně bylo vyhověno žádosti o vydání dodatečného povolení stavby podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), která již byla dříve pravomocně zamítnuta. Z rozsudku NSS ze dne 11. 8. 2018, č. j. 1 As 272/2017 - 82, nicméně podle krajského soudu vyplývá nemožnost vydat nové rozhodnutí o odstranění stavby.

[3] S ohledem na uvedené krajský soud nepřisvědčil žalobkyni, že její podání [opakovaná žádost o dodatečné povolení stavby – pozn. soudu] měly správní orgány posoudit jako podnět k zahájení řízení o odstranění stavby. Jedinou možností, jak se žalobkyně za situace existujícího dřívějšího pravomocného rozhodnutí o odstranění stavby mohla domoci legalizace nepovolené stavby, bylo v duchu citované judikatury NSS podání žádosti o nové rozhodnutí [o žádosti o dodatečné povolení stavby].

[4] Stavební úřad pak sice nesprávně vyloučil použití § 101 písm. b) správního řádu z důvodu dřívějšího pravomocného rozhodnutí o odstranění stavby. Krajský soud však dále zohlednil, že stavební úřad se v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí naplněním podmínek pro použití § 101 písm. b) správního řádu zabýval. V této souvislosti se soud ztotožnil s názorem stavebního úřadu, že novou žádostí žádala žalobkyně o dodatečné stavební povolení ke stavbě, která byla oproti stavbě v původní žádosti zúžena o pozemky p. č. 1749/305 a 1749/306 v k. ú. Starý Lískovec. Nejednalo se tak o totožnou stavbu či stavební záměr, proto ani novým rozhodnutím nemohlo být vyhověno stejné žádosti, která byla předtím pravomocně zamítnuta. Stavební úřad proto řízení o žádosti žalobkyně správně zastavil pro zjevnou právní nepřipustnost.

[5] Důvodnou soud neshledal ani námitku, že stavební úřad nemohl uvedeným způsobem postupovat za situace, kdy v řízení již provedl úkon ve věci samé, a to kontrolní prohlídku. Stavební úřad provedl prohlídku na pozemcích dotčených žádostí o dodatečné povolení stavby dne 29. 3. 2022. Žádost o dodatečné povolení stavby však žalobkyně podala až dne 9. 5. 2022, stavební úřad tak dotčený úkon neprovedl v řízení o žádosti žalobkyně.

[6] Krajský soud se konečně neztotožnil s ústavněprávní žalobní argumentací. Stavbou parkoviště bez stavebního povolení žalobkyně vykonala své vlastnické právo v rozporu s jeho legitimním zákonným omezením. Proti rozhodnutí o odstranění stavby poté nepodala odvolání ani správní žalobu, v nichž by argument nepřiměřenosti mohla vznést.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podává kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

pokračování

[8] Napadený rozsudek je vnitřně rozporný. Krajský soud dospěl ve shodě se stěžovatelkou k závěru, že nová žádost o dodatečné povolení stavby se týkala jiné stavby než té, o jejímž odstranění dříve rozhodl stavební úřad. Nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu lze přitom vydat mimo jiné v případě změny skutkových a právních okolností, přičemž změna podmínek se může týkat i předmětu žádosti. Nelze však současně vyloučit jak variantu, že jde ve věci stěžovatelky o shodnou stavbu se zúženým rozsahem, a tudíž žádosti mohlo být vyhověno, tak variantu, že jde o zcela jinou stavbu, pro kterou tím pádem ještě nebylo vydáno rozhodnutí o odstranění stavby, tudíž mělo být nově zahájeno řízení o odstranění této stavby a v jeho rámci projednána žádost o dodatečné povolení této stavby.

[9] Dospěl-li krajský soud k závěru, že stěžovatelka žádala novou žádostí o dodatečné povolení k jiné než původně posuzované stavbě, nebylo možné žádost zamítnout s odůvodněním, že bylo nařízeno odstranění původně posuzované stavby. Stavební úřad měl žádost posoudit podle obsahu jako žádost o nové dodatečné povolení s tím, že došlo ke změně (zúžení) předmětu žádosti.

[10] Pokud by stěžovatelka musela ponechat původní žádost o dodatečné povolení parkoviště ve stejném rozsahu, nedomohla by se vyhovění žádosti, aniž by dosáhla změny územního plánu i ve zbylých pozemcích. Je přitom absurdní, aby stěžovatelka musela provést zbytečné stavební práce (demoliční a nově budující), aby následně mohla požádat o nové dodatečné povolení na nově vybudovanou stavbu.

[11] Stavební úřad měl proto žádost ze dne 9. 5. 2022 vyhodnotit jako podnět k odstranění stavby, zahájit řízení o odstranění stavby a na základě uvedené žádosti též řízení o dodatečném povolení stavby. V tom měl rozhodnout v souladu s vydaným kladným koordinovaným stanoviskem a stavbu parkoviště legalizovat. S ohledem na skutečnost, že stěžovatelka disponuje uvedeným kladným stanoviskem, je proto též nepřípustným zásahem do vlastnického práva stěžovatelky požadovat po ní, aby na své náklady stavbu odstraňovala.

[12] Stěžovatelka rovněž namítá nesprávný procesní postup žalovaného, podle něhož je nelogické a bezpředmětné iniciovat žádost o dodatečné povolení stavby ve věci, která již byla pravomocně ukončena rozhodnutím o odstranění dotčené stavby. Z judikatury NSS vyplývá, že je možné iniciovat nové řízení o dodatečném povolení stavby dle § 101 písm. b) správního řádu. Závěrem stěžovatelka rozporovala i posouzení otázky, zda setrvání stavby je ve veřejném zájmu.

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[14] Kasační stížnost je přípustná. Stěžovatelka ji podává z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud neshledal nedostatky podmínek řízení či jiné překážky, které by bránily dalšímu postupu a rozhodnutí ve věci. Napadený rozsudek proto přezkoumal v rozsahu a z důvodů vymezených v kasační stížnosti s přihlédnutím k případným vadám, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost **není** důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud zjistil ze správního spisu následující podstatné skutečnosti. Stěžovatelka vybudovala na pozemcích p. č. 1749/6, 1749/305, 1749/306 a 1749/414 v k. ú.

Starý Lískovec stavbu parkoviště (Parkoviště II za bytovým domem u Leskavy I, dále „*Parkoviště II*“). Stavební úřad v roce 2016 zjistil, že stavba je nepovolená. Zahájil proto řízení o odstranění stavby. Stěžovatelka v rámci tohoto řízení požádala o dodatečné povolení stavby Parkoviště II. Na základě negativního závazného stanoviska obecního stavebního úřadu stavební úřad žádost o dodatečné povolení stavby zamítl rozhodnutím ze dne 14. 2. 2020. Následně stavební úřad v řízení o nařízení odstranění stavby rozhodnutím ze dne 1. 3. 2021 nařídil stěžovatelce odstranění stavby Parkoviště II.

[17] Stěžovatelka proti rozhodnutí o odstranění stavby nijak nebrojila. Dne 29. 3. 2022 provedl stavební úřad na pozemcích stěžovatelky kontrolní prohlídku, při které zjistil, že stěžovatelka doposud neostranila nepovolenou stavbu Parkoviště II. Dne 9. 5. 2022 pak stěžovatelka u stavebního úřadu podala jednak žádost o dodatečné povolení stavby „*Zpevněné plochy parkoviště U Leskavy*“ na pozemcích p. č. 1749/6 a 1749/414 v k. ú. Starý Lískovec (stavba parkoviště), jednak žádost o dodatečné povolení stavby „*Zpevněné plochy hřiště*“ na pozemcích p. č. 1749/305 a 1749/306 v k. ú. Starý Lískovec.

[18] Stavební úřad řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby parkoviště zastavil podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu *pro zjevnou právní nepřípustnost*. Konstatoval, že nelze zahájit samostatné řízení o dodatečném povolení stavby po pravomocném nařízení jejího odstranění. I pokud by však vedení nového řízení o dodatečném povolení stavby bylo možné, nedošlo dle úřadu k naplnění podmínek podle § 101 písm. b) správního řádu. Novou žádostí z května 2022 stěžovatelka žádala o povolení k jiné stavbě, než která byla předmětem žádosti o dodatečné povolení z roku 2016 v rámci řízení o nařízení odstranění stavby. Žalovaný se s uvedenými závěry ve svém rozhodnutí ztotožnil.

[19] Před vypořádáním kasačních námitek stěžovatelky NSS připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční (respektive principem vymezeného přezkumu). Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčují rozsah přezkumné činnosti i obsah rozsudku soudu. Kasační stížnost je nadto opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví. Je proto odpovědností stěžovatelů, aby v kasační stížnosti specifikovali skutkové a právní důvody, pro které napadají *rozhodnutí krajského soudu* (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 7. 2021, č. j. 1 As 132/2021 - 30, dále rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudky NSS ze dne 15. 7. 2021, č. j. 1 As 132/2021 - 30, či ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Kasační stížnost, jejíž důvody nesměřují proti důvodům, na nichž je rozhodnutí krajského soudu postaveno, je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírá o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[20] Část kasační stížnosti stěžovatelky (body 21 až 30) je pouze doslovným přepíčováním textu žaloby. Námitky v této části uvedené jsou proto ve smyslu citované judikatury nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[21] Nejvyšší správní soud se tak zabýval pouze námitkou, že odůvodnění napadeného rozsudku je vnitřně rozporné, neboť krajský soud se měl přiklonit k jedné ze dvou možností: *zprv*, že žádost stěžovatelky z roku 2022 se týkala téže stavby jako dřívější žádost z roku 2016 (tj. stavby, jež byla předmětem řízení o nařízení odstranění stavby), a že tudíž mohlo být vydáno nové rozhodnutí, anebo *za druhé*, k čemuž se kloní stěžovatelka, že se v žádosti z roku 2022 jedná o jinou stavbu, jejíž odstranění dosud nebylo žádným rozhodnutím nařízeno, a že tudíž mělo být zahájeno nové řízení o odstranění

pokračování

stavby, v rámci něhož by žádost stěžovatelky z roku 2022 byla posouzena jako zcela nová žádost o dodatečné povolení stavby.

[22] Ani jedna ze stěžovatelkou uváděných možností neobstojí. Krajský soud tudíž odůvodnění napadeného rozsudku nezatížil žádný rozporem. Naopak dospěl ke správným závěrům.

[23] Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona *stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem, a stavba nebyla dodatečně povolena*. Ve smyslu § 129 odst. 2 téhož zákona stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Podle § 129 odst. 3 stavebního zákona lze stavbu dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník *prokáže, že není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem*.

[24] Podle § 101 písm. b) správního řádu *provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta*.

[25] Jak vyplývá ze znění posledně citovaného ustanovení, institut nového rozhodnutí slouží k *novému posouzení* již dříve pravomocně rozhodnuté věci. Jde tudíž o výraz možnosti prolomit překážku věci pravomocně rozhodnuté upravenou v § 48 odst. 2 správního řádu, podle nějž přiznat *totéž* právo nebo uložit *tutéž* povinnost lze z *téhož* důvodu téže osobě pouze jednou. S ohledem na § 102 odst. 6 správního řádu navíc nutno dovozovat, že nové řízení s původním řízením tvoří v podstatě *jeden celek*. Je koncipováno jako pokračování původního řízení. Dává proto také možnost využít původních podkladů (např. rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016 - 36). V novém řízení se takto rozhoduje stále o *předmětu původní žádosti*, z čehož vyplývá, že předpokladem vydání nového rozhodnutí je zachování *totožnosti předmětu řízení*, který je v předmětu žádosti vymezen. Totožnost předmětu řízení za podmínku vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) považuje také judikatura NSS – srov. citovaný rozsudek č. j. 5 As 122/2016 - 36, dále např. rozsudek NSS ze dne 23. 11. 2016, č. j. 3 As 261/2015 - 38.

[26] Předmět řízení je v obecné rovině definován právním nárokem a jeho skutkovým základem. V podmínkách správního řízení o žádosti odpovídá předmětu žádosti, tj. vymezení toho, čeho se účastník správního řízení žádostí domáhá (§ 45 odst. 1 správního řádu). Podstatou vydání nového rozhodnutí je tudíž nové posouzení již pravomocně rozhodnuté věci, tedy téhož předmětu žádosti – a to buď za stejných, anebo zpravidla změněných výchozích skutkových či právních podmínek. Ostatně s uvedeným souhlasí i stěžovatelkou citovaný komentář ke správnímu řádu, pokud uvádí, že změna skutkových či právních podmínek, za nichž bylo původní rozhodnutí vydáno, se může týkat mimo jiné předmětu řízení. Tím se ale nerozumí změna samotného předmětu řízení, jak zřejmě mylně předpokládá stěžovatelka, nýbrž změna skutkových či právních okolností významných pro posouzení, avšak stále téhož, předmětu řízení. V případě stěžovatelky by takovou změnou mohla být například změna využití území, na němž se nachází stavba parkoviště.

[27] Předmětem původní žádosti stěžovatelky z roku 2016 bylo vydání dodatečného povolení ke stavbě Parkoviště II (na pozemcích p. č. 1749/6, 1749/305, 1749/306 a 1749/414 v k. ú. Starý Lískovec). Tato žádost byla pravomocně zamítnuta. V žádosti podané dne 9. 5. 2022 však stěžovatelka vymezila předmět žádosti jinak, a sice jako vydání dodatečného

povolení stavby parkoviště (na pozemcích p. č. 1749/6 a 1749/414 v k. ú. Starý Lískovec). Z toho i ze skutečnosti, že stěžovatelka souběžně podala žádost o dodatečné povolení stavby Zpevněné plochy hřiště na pozemcích p. č. 1749/305 a 1749/306 (na nichž se nachází část stavby Parkoviště II), vyplývá, že stěžovatelka učinila předmětem nové žádosti *pouze část stavby Parkoviště II*.

[28] Podle § 2 odst. 4 stavebního zákona *pokud se v tomto zákoně používá pojmu stavba, rozumí se tím podle okolností i její část*. Stavební zákon nevylučuje, aby žadatel o dodatečné stavební povolení učinil předmětem řízení pouze část stavby, a to za předpokladu, že nepřekročí předmět řízení o nařízení odstranění stavby. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 As 207/2014 - 36, *„předmět řízení o odstranění stavby vymezuje stavební úřad, neboť jde o řízení zahajované z úřední povinnosti. Žadatel o dodatečné stavební povolení nemůže svou žádostí takto vymezený předmět řízení překročit (nemůže úspěšně žádat o dodatečné povolení stavby nebo její části, která není předmětem řízení o odstranění stavby), avšak může jej zúžit. Záleží jen na jeho rozhodnutí, zda požádá o dodatečné povolení celé odstraňované stavby (příp. souboru staveb), či zda se jeho žádost bude týkat pouze některé její části.“*

[29] Z judikatury NSS dále vyplývá, že předmět řízení o žádosti, a to i předmět řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby (při respektování výše uvedeného rámce určeného vymezením předmětu řízení o odstranění stavby, do něhož je toto zvláštní povolovací řízení „vlozeno“), je ve výhradní dispozici žadatele (citovaný rozsudek č. j. 6 As 207/2014 - 36, dále např. rozsudek ze dne 15. 9. 2023, č. j. 7 As 2020/2022 - 26). Žádat o dodatečné povolení pouze části stavby je zcela legitimním postupem, ba dokonce v některých případech postupem žádoucím (rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2024, č. j. 2 As 197/2023 - 39). V rozsudku ze dne 19. 9. 2019, č. j. 10 As 69/2019 - 48, k tomu NSS uvedl, že *„bylo na stěžovatelích, aby nejpozději v průběhu řízení využili práva nově vymezit předmět řízení, příp. požádat o rozdělení sporných a nesporných stavebních úprav do dvou řízení o dodatečném povolení stavby, a to tak, aby alespoň část ‚černých‘ stavebních úprav mohla být dodatečně legalizována“*. (zvýraznění doplněno – pozn. soudu).

[30] Z judikatury NSS tedy vyplývá diferenciací předmětu řízení o dodatečném povolení stavby s ohledem na § 2 odst. 4 stavebního zákona: buď to lze předmětem řízení učinit stavbu jako celek, nebo pouze část stavby, pokud ji lze jako takovou dostatečně identifikovat. Jelikož stěžovatelka učinila předmětem žádosti podané dne 9. 5. 2022 pouze část stavby Parkoviště II, z vlastní vůle *změnila předmět řízení* o žádosti z roku 2016 (o němž bylo rozhodnuto zamítavým rozhodnutím ze dne 14. 2. 2020), neboť nově žádala o dodatečné povolení pouze části stavby. Jakkoliv takový postup mohl být legitimní a případně též účelný v situaci stěžovatelky (což ovšem NSS nyní nepřisluší nikterak předjímat) v případě, pokud by část stavby Parkoviště II učinila předmětem řízení již v původní žádosti o dodatečné povolení stavby z roku 2016; o jinou situaci se jedná v řízení po roce 2022 v rámci řízení o vydání nového rozhodnutí, které z logiky věci svazuje svůj vlastní předmětem rozsahem řízení předchozího.

[31] Stěžovatelkou provedená změna předmětu řízení v nové žádosti z roku 2022 vylučuje použití institutu nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu. V novém řízení je totiž posuzována původní žádost jako celek. Předpokladem vydání nového rozhodnutí je *vyhovění* takové žádosti; v opačném případě správní orgán řízení zastaví podle § 102 odst. 4 správního řádu. V novém řízení podle § 101 písm. b) správního řádu není posuzována nová žádost s odchylně vymezeným předmětem řízení oproti řízení původnímu, nýbrž stále tatáž žádost, byť případně odůvodněná jinými skutkovými či právními okolnostmi. V případě

pokračování

stěžovatelky proto nové řízení nemůže sloužit k tomu, aby stavební úřad posuzoval jednak otázku funkční oddělitelnosti části stavby, tudíž možnosti vůbec tuto část učinit předmětem samostatného povolovacího rozhodnutí, jednak aby posuzoval, zda taková část stavby – bez ohledu na části zbývající – splňuje požadavky nezbytné pro její dodatečné povolení.

[32] Institut nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu neslouží k tomu, aby v novém řízení bylo vyhověno původní žádosti jen zčásti. V případě vydání nového rozhodnutí, jímž je vyhověno dříve pravomocně zamítnuté žádosti, takové rozhodnutí brání vykonatelnosti nebo jiným právním účinkům původního rozhodnutí. Připustit, že předmětem nového řízení o dodatečné žádosti o povolení stavby lze učinit pouze část stavby, pokud žádosti o její dodatečné povolení jako celku dříve nebylo pravomocně vyhověno, by bylo v praxi značně problematické již jen s ohledem na určení vlivu takového částečného nového rozhodnutí na účinky původního rozhodnutí, neřkuli možnost naprosté parcelizace a v některých případech i zneužívání řízení.

[33] S uvedenými závěry poté není v rozporu konstatování, že i na část stavby, kterou stěžovatelka identifikovala v žádosti podané dne 9. 5. 2022 (stavba parkoviště), stále dopadá pravomocné rozhodnutí o nařízení odstranění stavby Parkoviště II ze dne 1. 3. 2021. Skutečnost, že stěžovatelka v souladu s dispoziční zásadou vymezí předmět řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby tak, že tímto předmětem učiní pouze část stavby, se nikterak nedotýká předmětu řízení o nařízení odstranění stavby. Předmětem řízení o nařízení odstranění stavby Parkoviště II byla stavba parkoviště nacházející se na pozemcích p. č. 1749/6, 1749/305, 1749/306 a 1749/414 v k. ú. Starý Lískovec. Pravomocným rozhodnutím ze dne 1. 3. 2021 bylo nařízeno odstranění této stavby jako celku. Identifikací části takové stavby (tj. parkoviště pouze na pozemcích p. č. 1749/6 a 1749/414 v daném k. ú.) přirozeně nepočíná existovat fakticky ani právně nová stavba odlišná od té, jejíž odstranění bylo v minulosti pravomocně nařízeno. Argumentace stěžovatelky, že její žádost podanou dne 9. 5. 2022 měl stavební úřad vyhodnotit jako podnět k zahájení nového řízení o odstranění stavby, je proto zcela lichá.

[34] Nejvyšší správní soud závěrem konstatuje, že kvituje snahu stěžovatelky legalizovat její nepovolenou stavbu. Stěžovatelka však zaprvé pomíjí výchozí princip, jímž je nutno na celou věc pohlížet: pokud se rozhodla postavit stavbu bez příslušného povolení, musela být připravena nést negativní následky s tím spojené, které jdou primárně k její tíži. Za druhé, k legalizaci nepovolené stavby, respektive k obraně před rozhodnutím o nařízení odstranění takové stavby, je třeba využít ty prostředky, které k tomu právní řád poskytuje. V případě stěžovatelky tedy jednak – v rámci řízení o odstranění stavby – žádost o dodatečné povolení stavby včetně opravných prostředků proti negativnímu rozhodnutí o takové žádosti (spolu s případnou žalobou proti takovému rozhodnutí ve správním soudnictví), jednak prostředky obrany proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby. Pakliže stěžovatelka tyto prostředky nevyužila, nemůže k dosažení kýženého cíle, poté, co zjistila, že správní orgán patrně na její povinnost odstranění stavby nezapomene, využívat zákonné nástroje, které k tomu neslouží, způsobem jdoucím proti jejich smyslu a funkci.

[35] Konečně s ohledem na vše výše uvedené NSS nepovažuje za nezbytné detailně vypořádávat četné (nicméně dále argumentačně nerozvinuté) odkazy stěžovatelky na čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Nezbyvá než na stejné úrovni abstrakce odkázat na odst. 3 stejného článku Listiny, sociální funkci a sociální odpovědnost s vlastnictvím

se pojící, a zákaz výkonu vlastnického práva v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy, které zákonná úprava územního plánování a stavebního řízení sleduje.

IV. Závěr a náklady řízení

[36] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[37] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Žalovanému, který byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, poté žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. NSS mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III. tohoto rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2025

Michal Bobek
předseda senátu